

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/57/2014
Identifikačné číslo spisu:	8108010634
Dátum vydania rozhodnutia:	22.09.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8108010634.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Viliama Dohňanského a JUDr. Pavla Farkaša, na verejnom zasadnutí konanom dňa 22. septembra 2015, v trestnej veci proti obvinenému mladistvému C. X. a spol., pre obzvlášť závažný zločin znásilnenia spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 199 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. a iné, o dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky podanom v neprospech obvinených ml. C. X., ml. G. R. a H. H., proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 30. apríla 2013, sp. zn. 1 To 46/2012, podľa § 384 ods. 1 Tr. por., § 386 ods. 1 Tr. por. a § 388 ods. 1 Tr. por. z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., takto

rozhodol:

I. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 30. apríla 2013, sp. zn. 1 To 46/2012, a konaním, ktoré mu predchádzalo,

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanovení § 200 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., § 321 ods. 1 písm. b/, d/, e/ Tr. por., § 322 ods. 3 Tr. por. v prospech obvinených mladistvého C. X. a H. H..

Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok krajského súdu vo vzťahu k obvinenému mladistvému C. X. a H. H. sa z r u š u j e.

Z r u š u j ú s a aj ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce na zrušené rozhodnutie, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Krajskému súdu v Prešove sa p r i k a z u j e, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

II. Podľa § 380 ods. 2 Tr. por. obvineného mladistvého C. X., narodeného XY v J., trvale bytom K., okres R., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, Košice - Šaca, a obvineného H. H., narodeného XY v J., trvale bytom K., okres R., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, Prešov, časť Sabinov, z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.,

b e r i e d o v ä z b y.

Väzba začína plynúť okamihom vyhlásenia tohto rozsudku, t. j. dňom 22. septembra 2015 o 10.00 hod., a obvinení ju budú vykonávať v Ústave na výkon väzby Prešov.

III. Podľa § 392 ods. 1 Tr. por. dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky vo vzťahu k obvinenému mladistvému G. R. sa z a m i e t a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 30. apríla 2013, sp. zn. 1 To 46/2012, podľa § 321 ods. 1 písm. b/, d/, e/ Tr. por. zrušil odvolaním napadnutý rozsudok Okresného súdu Prešov z 15. mája 2012, sp. zn. 2 T 88/2008, a na základe § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol tak, že obvinených ml. C. X., ml. G. R. a H. H. uznal vinných zo spáchania obzvlášť závažného zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 2. 11. 2007 v čase okolo 22.00 hod. po predchádzajúcej vzájomnej dohode spolu s maloletým V. N., nar. XY, vošli do dvora rodinného domu č. XY v obci K., okres R., v ktorom bývala poškodená C. R., a túto najprv sledovali cez okno a následne obžalovaný H. H. a obžalovaný ml. C. X. s kapucňami na hlave vošli cez neuzamknuté dvere do kuchyne, kde na posteli ležala poškodená C. R., ktorú po tom, ako sa z postele postavila, obžalovaný ml. C. X. rukou sotil do pleca, v dôsledku čoho táto spadla na posteľ a kričala, aby odišli, obžalovaný ml. C. X. z nej sňal sveter, stiahol jej kamaše, ktoré jej pritom roztrhol, na jej krik, aby odišli, jej dal facku, aby bola ticho, pričom obžalovaný ml. G. R. a maloletý V. N. celú situáciu sledovali cez okno a keď obžalovaný ml. C. X. a obžalovaný H. H. z domu vyšli, všetci štyria spoločne odišli aj z dvora, avšak následne po opätovnej predchádzajúcej vzájomnej dohode v úmysle uspokojenia sexuálnej žiadostivosti sa vrátili do dvora rodinného domu poškodenej C. R., pri pozorovaní cez okno, keď sa obliekala, sa dohodli, že po vojení do domu maloletý V. N. zhasne svetlo v kuchyni, obžalovaný ml. C. X. zhasne svetlo v zadnej izbe a zapne televízor, čo po vstupe do uvedeného domu s kapucňami na hlave a obžalovaný ml. C. X. so škraboškou na tvári aj vykonali, v obývačke obžalovaný C. X. poškodenú C. R. zhodil na posteľ, stiahol jej kamaše, s obžalovaným H. H. jej rozťahli nohy, na to obžalovaný H. H. jej viackrát vložil pravú ruku do pošvy, obžalovaný ml. C. X. jej viackrát vložil kávovú lyžičku do pošvy napriek tomu, že ich poškodená C. R. viackrát vyzývala, aby odišli, obžalovaný ml. G. R. držal poškodenej ľavú nohu a obžalovaný ml. C. X. si stiahol nohavice nad kolená a opakovane zasunul svoj pohlavný úd do pošvy poškodenej C. R., pričom ho poškodená kopla a následne všetci obžalovaní upustili od svojho konania a z domu ušli, pričom svojim konaním spôsobili poškodenej C. R. drobné poranenia po tele, trhlínu pošvovej steny v klenbe o rozmeroch 4 x 2,5 cm, ktoré zranenie si vyžiadalo operačný zákrok s dobou liečenia a práceneschopnosti 5-7 dní, ako aj posttraumatickú stresovú poruchu vrátane reaktívneho úzkostne depresívneho syndrómu s dobou liečenia najmenej 42 kalendárnych dní, počas ktorej závažným spôsobom ovplyvňovala obvyklý spôsob života poškodenej C. R..

Krajský súd uložil obvinenému ml. C. X. podľa § 199 ods. 3, § 117 ods. 1, § 38 ods. 3, § 36 písm. j/, písm. l/, § 37 písm. h/ a § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyroch) rokov a podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. ho na výkon trestu zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a obvinenému ml. G. R. podľa § 199 ods. 3, § 117 ods. 1, § 38 ods. 3, § 36 písm. j/, písm. l/, § 37 písm. h/ a § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) rokov a podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. ho na výkon trestu zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Obvinenému H. H. podľa § 199 ods. 3, § 39 ods. 1, § 38 ods. 3, § 36 písm. d/, písm. j/, písm. l/, § 37 písm. h/, § 41 ods. 1 Tr. zák. uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov, podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. ho zaradil na výkon trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. mu uložil ochranný dohľad na dobu 3 (troch) rokov.

Poškodenú C. R. podľa § 288 ods. 1 Tr. por. krajský súd odkázal s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Zároveň podľa § 316 ods. 1 Tr. por. jej odvolanie zamietol.

Proti rozhodnutiu krajského súdu podal generálny prokurátor Slovenskej republiky včas dovolanie, ktoré odôvodnil existenciou dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., spočívajúcim v nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku.

V bližšom odôvodnení dovolacieho dôvodu generálny prokurátor uviedol, že za daných okolností nie je možné konanie obvinených spočívajúce vo vykonaných sexuálnych praktikách považovať za súčasť znásilnenia (resp. za prípravu na znásilnenie), aj keď úmysel obvinených mal smerovať výlučne k znásilneniu, nie k sexuálnemu násiliu. Manipulácia s pohlavnými orgánmi môže síce za určitých okolností smerovať k vyvolaniu sexuálneho vzrušenia za účelom znásilnenia, v danom prípade však táto hranica bola preknaná závažným zásahom do ženských pohlavných orgánov, ktorý zásah prispel k vzniku poranení poškodenej, konkrétne trhline pošvovej steny v klenbe o rozmeroch 4 x 2,5 cm s potrebou operačného zákroku. Zároveň vyjadril názor, že oba trestné činy boli spáchané v jednočinnom súbehu, pretože dve rozdielne konania majúce dva rozdielne následky sú zastrešené tretím trestným činom prebiehajúcim celú dobu ich konania, ktorý je taktiež závažný, a to prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák.

Z uvedených dôvodov dovolateľ navrhol, aby dovolací súd vyslovil porušenie zákona v ustanoveniach § 200 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., § 321 ods. 1 písm. b/, písm. d/, písm. e/, § 322 ods. 3 Tr. por. v prospech obvinených, a aby napadnutý rozsudok krajského súdu v celom rozsahu zrušil (vrátane ďalších rozhodnutí, ktoré vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad) a prikázal krajskému súdu vec znova prerokovať a rozhodnúť.

Rovnopis dovolania generálneho prokurátora bol v zmysle § 376 Tr. por. doručený na vyjadrenie obvineným, ich obhajcom a zákonným zástupcom, poškodenej a jej opatrovníkovi, krajskej prokuratúre a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov.

Obvinený mladistvý C. X., jeho obhajca JUDr. Jozef Ondrák a tiež jeho otec Y. X., rovnako ako obhajca obvineného mladistvého G. R. JUDr. Vasil Dubňanský, vo svojich písomných vyjadreniach žiadali dovolanie generálneho prokurátora ako nedôvodné zamietnuť. JUDr. Alojz Naništa, obhajca obvineného H. H., navrhol dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Ostatné dotknuté osoby sa k dovolaniu písomne nevyjadrili.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) po preskúmaní veci zistil, že dovolanie proti napadnutému právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. a/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 373 ods. 2 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por., a nie je dôvod na postup podľa § 382 Tr. por. Dovolací súd po preskúmaní veci však dospel k záveru, že dôvod na postup podľa § 386 ods. 1, ods. 2, § 388 ods. 1 Tr. por. je len vo vzťahu k obvineným mladistvému C. X. a H. H..

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 5 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. i/ a podľa odseku 3 nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.

Nesprávne právne posúdenie zisteného skutku a použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia je pochybením súdu pri aplikácii práva na skutok (ktorý bol zistený a v potrebnom rozsahu objasnený), a

to v takej intenzite, že to zásadne ovplyvnilo postavenie obvineného (a contrario § 371 ods. 5 Tr. por.). O nesprávnu právnú aplikáciu práva ide najmä vtedy, ak bol skutok v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, hoci o trestný čin v tomto prípade nešlo, alebo ak išlo o iný trestný čin, než ten, ktorý sa nachádza v právnej vete napadnutého rozhodnutia, teda ak skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný (podradený) pod nesprávnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. K nesprávnemu právnemu posúdeniu správne zisteného skutku dochádza aj vtedy, ak určité parciálne konanie spadajúce spolu s ďalším konaním páchatel'a pod jeden skutok vyjadrený v skutkovej vete rozhodnutia je súdom podradené pod prípravu v rámci iného dokonaného trestného činu (v dôsledku čoho dôjde k zániku jej trestnosti faktickou konzumpciou), či je považované za jeho súčasť, napriek tomu, že toto parciálne konanie samo o sebe napĺňa znaky skutkovej podstaty trestného činu upraveného v inom ustanovení, resp. ak súd nesprávne vyhodnotí ne(existenciu) jednočinného či viacčinného súbehu trestných činov. Uvedené platí bez ohľadu na to, či táto skutočnosť je v prospech alebo v neprospech obvineného, ak to má zásadný vplyv na jeho postavenie v pozitívnom či negatívnom zmysle slova.

Dovolací súd po meritórnom preskúmaní veci na verejnom zasadnutí dospel k záveru, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ v spojení s § 371 ods. 5 Tr. por. tak, ako je obsahovo vymedzený v posledne uvedenom prípade, je vo vzťahu k obvineným mladistvému C. X. a H. H. naplnený.

Krajský súd vo svojom rozhodnutí vyňal z právnej kvalifikácie posudzovaného skutku obzvlášť závažný zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. s odôvodnením, že jednočinný súbeh tohto trestného činu s trestným činom znásilnenia podľa § 199 Tr. zák. nie je možný. Podľa neho je potrebné rozlišovať, k čomu má použité násillie, prípadne jeho hrozba, ako jeden zo základných znakov skutkovej podstaty u oboch trestných činov, smerovať, pričom v predmetnej veci konanie obvinených smerovalo k vykonaniu súložu, nie k iným sexuálnym praktikám. Vzhľadom k uvedenému obvinených uznal za vinných len z obzvlášť závažného zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. (formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák.).

Uvedený právny názor krajského súdu nie je správny.

Podľa § 199 ods. 1 Tr. zák. kto násillím alebo hrozbou bezprostredného násillia donúti ženu k súložu alebo kto na taký čin zneužije jej bezbrannosť, potrestá sa odňatím slobody na päť rokov až desať rokov.

Podľa § 199 ods. 2 Tr. zák. odňatím slobody na sedem rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a) závažnejším spôsobom konania, b) na chránenej osobe, c) z osobitného motívu, alebo d) na žene vo výkone väzby alebo vo výkone trestu odňatia slobody.

Podľa § 199 ods. 3 Tr. zák. odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví.

Podľa § 200 ods. 1 Tr. zák. kto násillím alebo hrozbou bezprostredného násillia donúti iného k orálnemu styku, análnemu styku alebo k iným sexuálnym praktikám alebo kto na taký čin zneužije jeho bezbrannosť, potrestá sa odňatím slobody na päť rokov až desať rokov.

Podľa § 200 ods. 2 Tr. zák. odňatím slobody na sedem rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a) závažnejším spôsobom konania, b) na chránenej osobe, c) z osobitného motívu, alebo d) na osobe vo výkone väzby alebo vo výkone trestu odňatia slobody.

Podľa § 200 ods. 3 Tr. zák. odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví.

Pod pojmom skutok treba rozumieť udalosť vo vonkajšom svete vyvolanú aktívnym (konanie) alebo pasívnym (opomenutie) prejavom vôle páchatel'a, ktoré sa stáva trestným činom, ak vyčerpáva znaky

skutkovej podstaty trestného činu uvedené v osobitnej časti Trestného zákona. Jeden skutok môže pozostávať z viacerých prejavov vôle páchatel'a, teda z viacerých na seba priamo nadväzujúcich, dejovo súvisiacich, parciálnych konaní tvoriacich jeden celok (eventuálne majúci aspoň sčasti spoločný základ), ktoré pri spôsobení viacerých samostatných trestnoprávne relevantných následkov tvoria jednočinný súbeh trestných činov. Kritériom rozlíšenia jednočinného a viacčinného súbehu je pritom výlučne kvalitatívna odlišnosť (alebo jej deficit) konania páchatel'a, ktorá je daná najmä jeho spôsobom a formou, prejavými navonok a zmyslami rozpoznatelnými.

V prejednávanej veci bolo konanie páchatel'ov motivované dosiahnutím sexuálneho uspokojenia súložou a spočívalo, okrem neoprávneného vniknutia a zotrvania v obydlí poškodenej za týmto účelom, aj vo vykonaní sexuálnych praktík (viacnásobné vloženie ruky a kávovej lyžičky do pošvy) u obvinených mladistvého C. X. a H. H., a súlože s poškodenou (obvinený mladistvý C. X.). Prejavy vôle páchatel'ov zamerané k jednému cieľu spája časová, priestorová a motivačná súvislosť, totožnosť predmetu útoku, i bezprostredná dejová nadväznosť a sčasti spoločný základ konania, pričom u posledných dvoch konaní ide zároveň o narušenie druhovo rovnakého objektu (sloboda rozhodovania o sexuálnom živote osoby). Tieto vzájomne súvisiace a prepojené prejavy vôle preto treba považovať za jeden skutok ústiacy do viacerých následkov. Keďže ide o následky, z ktorých každý je samostatne trestnoprávne významný, pretože v spojení s konaním, ktoré ku každému z nich viedlo, napĺňajú znaky skutkových podstat trestných činov upravených v rôznych ustanoveniach Trestného zákona, nemožno ich subsumovať pod jeden trestný čin.

Znásilnenie a sexuálne násilie je síce motivačne homogénnym konaním páchatel'a, ktoré je zamerané na dosiahnutie vlastného sexuálneho uspokojenia, a to prostredníctvom prinútenia (násilím, jeho hrozbou, alebo využitím bezbrannosti) poškodenej osoby k sexuálnym praktikám alebo k súložu, a naruša druhovo rovnaký objekt, no tento objekt je diferencovaný ochranou jeho špecifických foriem v dvoch rôznych ustanoveniach, čo nemožno prehliadať. Preto ak páchatel' prinúti násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia ženu k súložu a tiež k inej sexuálnej praktike alebo ak na tento čin zneužije jej bezbrannosť, a tieto sexuálne praktiky (zahŕňajúce súlož) strieda, kumuluje alebo ich vykonáva v bezprostrednej nadväznosti, ide o jednočinný súbeh týchto dvoch trestných činov, čo napokon vyplýva aj z rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (R 119/2014 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2014).

Z vykonaného dokazovania v prejednávanej veci inter alia vyplýva, že k fyzickému zraneniu poškodenej prišlo predovšetkým neprimeranou manipuláciou s jej pohlavným orgánom, teda vykonávaním iných sexuálnych praktík tak, ako to predpokladá ustanovenie § 200 ods. 1 Tr. zák., a práve táto skutočnosť je deliacou líniou medzi oboma trestnými činmi. V tejto súvislosti treba dať za pravdu generálnemu prokurátorovi v tom, že manipulácia s pohlavnými orgánmi môže za určitých okolností smerovať k vyvolaniu sexuálneho vzrušenia za účelom znásilnenia, v danom prípade však takáto skutočnosť jednak nebola preukázaná, jednak z formy manipulácie, jej následku, intenzity a počtu opakovaní nemožno na takéto smerovanie usudzovať, ale naopak, treba mať za to, že už samotné sexuálne praktiky boli zdrojom sexuálneho uspokojovania páchatel'ov.

Pokiaľ krajský súd argumentoval tým, že pri posudzovaní existencie jednočinného súbehu trestných činov treba zohľadniť smerovanie či pôvodný úmysel páchatel'a, dovolací súd uvádza, že dôsledná aplikácia takejto argumentácie by (nielen v prejednávanej veci) znamenala ignorovanie (a v konečnom dôsledku nepotrestanie páchatel'a) všetkých ďalších motivačne rovnorodých trestných činov spáchaných v jednočinnom súbehu ich jednoduchou subsumpciou pod prípravu iného trestného činu (resp. ich považovaním za jeho súčasť). V tomto konkrétnom prípade by jej praktickým uplatnením bolo nielen podradenie trestného činu sexuálneho násilia pod trestný čin znásilnenia, ale absurdne by pod tento trestný čin spadalo tiež porušovanie domovej slobody, ktorého sa páchatelia dopustili za účelom vykonania pohlavného styku s poškodenou. Konzekvence takéhoto postupu sú jednoznačné a ako také sú nezlučiteľné nielen so samotným účelom Trestného poriadku (§ 1 Tr. por.), ale aj s princípmi právneho štátu. Spravodlivé potrestanie páchatel'a je oprávnením a zároveň povinnosťou štátu, ktorý zabezpečuje ochranu práv a oprávnených záujmov fyzických osôb a právnických osôb, záujmov

spoločnosti a ústavného zriadenia Slovenskej republiky, čím napĺňa základný účel trestného práva (IV. ÚS 765/2013).

Ad marginem (na okraj) dovolací súd poznamenáva, že zákonodarca vymedzením skutkovej podstaty trestného činu sexuálneho násillia v trestnoprávnej norme jednoznačne vyjadril potrebu chrániť spoločnosť nielen pred konaním, ktoré znamená najvyššiu formu zásahu do slobody sexuálneho života (teda donútením k súložiu), ale tiež pred donútením k iným sexuálnym praktikám, ako kvalitatívne a možnými následkami odlišnej (nie však menej významnej) formy takéhoto zásahu. Rešpektujúc uvedené nemožno tak závažné narušenie ľudskej dôstojnosti, k akému došlo aj v prejednávanej veci, bagatelizovať jeho prehliadaním, resp. subsumovaním pod nižšie štádiá trestnej činnosti (prípravu, pokus) a znižovať tak význam jeho dopadu na poškodenú osobu, a fortiori (tým skôr), že za oba trestné činy bola zákonodarcom stanovená rovnaká trestná sadzba.

Na základe uvedeného možno uzavrieť, že jednočinný súbeh trestných činov znásilnenia a sexuálneho násillia tu existuje a je možný, preto právny názor krajského súdu vyslovený v napadnutom rozhodnutí, s výnimkou obvineného mladistvého G. R., nie je prijateľný.

Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že krajský súd porušil zákon v ustanovení § 200 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., § 321 ods. 1 písm. b/, písm. d/, písm. e/, § 322 ods. 3 Tr. por. v prospech obvinených mladistvého C. X. a H. H., preto bolo potrebné jeho rozhodnutie v tomto rozsahu zrušiť a vec mu vrátiť na nové prejednanie.

Podľa § 391 ods. 1 Tr. por. orgán, ktorému bola vec prikázaná, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo veci dovolací súd, a je povinný vykonať úkony, ktorých vykonanie dovolací súd nariadil.

Úlohou krajského súdu bude vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť.

II.

Podľa § 380 ods. 2 Tr. por. ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom a dovolací súd na dovolanie výrok o tomto treste zruší, rozhodne súčasne o väzbe. Podľa odseku 3 tohto ustanovenia dĺžka trvania väzby podľa odseku 1 alebo 2 sa posudzuje samostatne a nezávisle od väzby v pôvodnom konaní.

Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

- a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,
- b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo
- c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Obvinený ml. C. X. v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody v trvaní 4 roky, v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Košice - Šaca. Dátum pravdepodobného ukončenia výkonu jeho trestu je 6. januára 2017. Obvinený H. H. vykonáva trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Prešov - časť Sabinov a dátum pravdepodobného ukončenia výkonu jeho trestu je 29. mája 2019.

Zrušením rozhodnutia krajského súdu vo vzťahu k uvedeným obvineným nastáva situácia neexistencie právoplatného odsudzujúceho rozhodnutia, čoho následkom by malo byť prepustenie obvinených na slobodu. Dovolací súd však má za to, že v oboch prípadoch sú dané dôvody na vzatie obvinených do

väzby. Tieto dôvody spočívajú najmä v charaktere a spôsobe vykonania činu, spáchaného formou spolupáchateľstva, ktorých následkom bola ťažká ujma na zdraví poškodenej, ktorá sa prejavila nielen na jej fyzickom, ale aj psychickom zdraví. Povaha skutku a spôsob jeho spáchania svedčia o nízkych charakterových a morálnych vlastnostiach oboch obvinených, ktorí boli v podstate jeho hlavnými aktérmi. Skutok spáchali cielene, opakovane a premyslene, bez zábran a bez rešpektu voči akýmkoľvek morálnym a spoločenským hodnotám, a voči poškodenej, ktorá bola vo vzťahu k nim podstatne staršou osobou. O zavrhnutiahodnom správaní svedčia aj prejavy správania pred činom (vymočenie sa do fľaše, ktorej obsah bol poškodenej následne ponúknutý na pitie). Dovolací súd vzhľadom na uvedené dospel k záveru, že u obvinených mladistvého C. X. a H. H. existuje dôvodná obava, že svoj skutok zopakujú, prípadne budú pokračovať v páchaní obdobnej trestnej činnosti, najmä ak dôjde z ich strany k požitiu alkoholických nápojov. Dovolací súd má za to, že u oboch obvinených sú splnené podmienky pre dôvody väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

III.

Vo vzťahu k obvinenému mladistvému G. R. dovolací súd právny názor krajského súdu považoval za zákonný a správny z dôvodu, že zo skutkovej vety napadnutého rozsudku spoľahlivo vyplýva, že tento obvinený sa nedopustil konania uvedeného v § 200 ods. 1 a ods. 3 Tr. zák., t.j. žiadnym spôsobom uvedeným v zákone nedonútil poškodenú k orálnemu alebo análnemu styku alebo k iným sexuálnym praktikám ani na taký čin nezneužil bezbrannosť poškodenej. Takýmto konaním jej preto nemohol spôsobiť ani ťažkú ujmu na zdraví.

Vzhľadom na uvedené dovolací súd vo vzťahu k tomuto obvinenému dovolanie generálneho prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Z uvedených dôvodov najvyšší súd rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.